

MÅ SVARE:
Finansminister
Kristin Halvorsen.

Kristin må svare om Yara-handel

SKYGGET BANEN: Kongeparet, kronprinsparet og Marius vandret rundt i Split i går. Märtha og Ari Behn holdt seg unna sammen med barna. Her familien samlet under bryllupet til Ari Behns foreldre. Foto: Frank Karlsen

Ari og Märtha skjerner barna

Mens kongeparet og kronprinsparet vandret rundt i gatene i Split, holdt Ari Behn og prinsesse Märtha barna sine unna blitzlampene.

Tekst: **Vegard Kristiansen Kvaale**
vkk@dagbladet.no

Fredag 29. august har kong Harald og dronning Sonja vært gift i 40 år, og bryllupsdagen feires sammen med barn, svigerbarn og barnebarn om bord på kongeskipet Norge. Sammen skal de øyloffe i Adriaterhavet og Middelhavet de nærmeste ukene.

I går møtte tok de med pressen på byvandring i Split i Kroatia. Men familien Behn var ikke med på rundturen. Ifølge NTB er årsaken at Märtha og Ari ikke ønsker at det blir tatt bilder av barna.

– Det har jeg ingen kommentar til, sier kommunikasjonsrådgiver ved slottet, Sven Gj. Gjeruldsen, til Dagbladet.

Märtha og Ari har lenge vært opptatt av å skjermes datterne Maud Angelica (5) og Leah Isadora (3).

– Barna har ingen offisi-

KJÆRLIGHET: I går fortalte kong Harald pressen om sin kjærlighet til Sonja. Foto: Scanpix

ell rolle. Derfor bør de få være i fred. Men bilder av dem selger jo, selvfølgelig, sa Märtha til VG i 2006.

– Betydd alt

Mens Märtha og Ari holdt seg unna sammen med barna, snakket kong Harald i går om sin kjærlighet til dronning Sonja.

– Hun har betydd alt for meg. Jeg var en helt annen person da jeg giftet meg

med henne for 40 år siden. Blant annet var jeg svært sjenerert, men har kommet ut av det ved hennes hjelp, sier kong Harald til NTB.

Dronningen på sin side ser det som sin viktigste oppgave å være en god støtte for sin mann.

– Og for å få lov til å være med og sette søkelyset på det landet vi er så stolte av og som vi begge brenner for, legger hun raskt til.

Begge ser fram til å tilbringe flere dager med barnebarna.

FAKTA

KONGEPARET

- Sonja og kong Harald møtes for første gang i 1959.
- 29. august 1968: De to blir gift i Oslo Domkirke.
- 22. september 1971: Prinsesse Märtha Louise blir født.
- 20. juli 1973: Prins Haakon Magnus blir født.
- 17. januar 1991: Kong Olav V dør. Harald V blir ny konge og Sonja dronning.
- 23. juni 1991: Det nye kongeparet blir signet i Nidarosdommen.
- Paret har fire barnebarn: Prinsesse Ingrid Alexandra, prins Sverre Magnus, Maud Angelica Behn og Leah Isadora Behn. De er også stebesteforeldre for Marius Borg Høiby.

Kilde: NTB

– Det er jo på den måten vi kan bli skikkelig kjent, sier bestefar kongen.

Det er ingen tvil om at barnebarna har en stor plass i de kongelige besteforeldrenes hjertes.

– Jeg trodde ikke jeg skulle bli like tussete som andre bestefedre, men det er jeg blitt. Vi vet jo ikke hvor mye de betyr for oss før vi får dem, sier den stolte bestefaren.

Venstre vil ha oppvask og krever svar fra finansminister Kristin Halvorsen (SV) om Yaras kjøp av fosfat fra okkuperte Vest-Sahara.

YARA-SAKEN

Tekst: **Vegard Kristiansen Kvaale**
vkk@dagbladet.no

Dagbladet og Norwatch skrev onsdag at det delvis statseide Yara har brutt norske myndigheters klare fraråding mot handel med varer fra Vest-Sahara. Næringsminister Sylvia Brustad (Ap) fikk vite om etikkbruddet flere uker før det skjedde, men grep ikke inn. Venstres nestleder, Trine Skei Grande, er opprørt over avsløringen.

– Det som har skjedd, er helt utrolig. Enten må Brustad ha vært stum, eller så må Yara ha vært døv. Det går ikke an å stjele fra befolkningen i Vest-Sahara på den måten som Yara faktisk har gjort her, sier hun til Dagbladet.

I strid med folkeretten

Nå vil hun ha full oppvask i selskapene der staten er eier, og ønsker etiske retningslinjer i disse selskapene etter modell fra retningslinjene til oljefondet. Skei Grande krever svar fra SV-leder og finansminister Kristin Halvorsen.

– Vil finansministeren ta initiativ til at det blir etablert etiske retningslinjer, spør hun i et brev til Kristin Halvorsen, og krever skriftlig svar.

Vest-Sahara er okkupert av Marokko. Norske myndigheter mener handel med varer herfra er i strid med folkeretten, og at det gir en uetisk støtte til marokkansk okkupasjonspolitikk. Yaras kjøpte en skipslast med fosfat i slutten av juli til en verdi av nærmere 40 millioner kroner. At ikke Sylvia Brustad reagerte på etikkbruddet, synes hun er hårreisende.

– Regjeringen bryr seg tydeligvis ikke i det hele tatt om etikken i selskapene der de selv er eier, sier Skei Grande.

FAKTA

Vest-Sahara

- Marokko rykket inn i Vest-Sahara i 1975. Mange av innbyggerne flyktet til Algerie.
- Flere norske selskap er blitt kritisert for å ha investert der. Det anses for å være i strid med internasjonale konvensjoner om utnyttning av ressursene i okkuperte områder.

Kilde: Store Norske Leksikon